

ประกาศกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

เรื่อง โครงการทุนพัฒนาเต็มศักยภาพสายอาชีพ

ด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้จัดให้มีโครงการทุนพัฒนาเต็มศักยภาพสายอาชีพ ตามนัยมาตรา ๕ (๔) และ ๕ (๗) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุเป้าหมายการพัฒนากำลังคนสายอาชีพ และสร้างโอกาสให้เยาวชนได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายประเทศไทย ๔.๐ และความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมนักเรียนที่มีศักยภาพความสามารถพิเศษ ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาต่อสายอาชีพอย่างเต็มศักยภาพไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

สถาบันการศึกษา หมายถึง วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยพิจารณาจากข้อมูลรายได้และข้อมูลสถานะครัวเรือน โดยเกณฑ์เบื้องต้นรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ๓,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน โดยจะมีการสำรวจข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมตามผลการวิจัยของ กสศ. ตามแนบท้ายประกาศนี้

ผู้ด้อยโอกาส ผู้ประสบปัญหาเดือดร้อน ได้รับผลกระทบ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม ภัยธรรมชาติ หรืออยู่ในพื้นที่ความไม่สงบ หรือขาดโอกาสที่จะเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน หรือสมควรได้รับการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาผลกระทบที่ยังไม่มีองค์กรหลักรับผิดชอบ อันจะส่งผลให้ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น รวมถึงการด้อยโอกาสลักษณะอื่นๆ ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาประกาศกำหนดเพิ่มเติม

ผู้รับทุน หมายถึง ผู้ที่มีศักยภาพ ความสามารถพิเศษที่เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือผู้ด้อยโอกาสสำเร็จการศึกษาสายอาชีพและได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นผู้รับทุนในโครงการทุนพัฒนาเต็มศักยภาพสายอาชีพ

สายอาชีพ หมายถึง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์ การดำเนินการตามประกาศนี้มีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ

๒.๑ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนผู้ที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสให้ได้รับการพัฒนาและโอกาสทางการศึกษาต่อเต็มศักยภาพต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรีขึ้นไป

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพที่ตอบสนองต่อการขับเคลื่อนประเทศตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐

๒.๒ เพื่อส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษจากกลุ่มสายอาชีพให้ได้ใช้ทักษะและพัฒนาตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญจากระบบการศึกษาระดับสูง อันมีศักยภาพจะส่งผลกระทบในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสูง

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เห็นถึงโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทางด้านสายอาชีพ/อาชีวศึกษาว่ามีโอกาสความก้าวหน้าในการศึกษาต่อระดับสูง

ข้อ ๓ ขั้นตอนดำเนินงาน การส่งเสริมผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาต่อสายอาชีพอย่างเต็มศักยภาพ มี ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ ขั้นตอนที่ ๑ การสื่อสารประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่องหรือหลักสูตรเทียบโอนที่สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกในสาขาวิชาชีพเดียวกันได้ต่อเนื่อง ตามที่ กสศ. กำหนดเสนอชื่อผู้รับทุน

๓.๒ ขั้นตอนที่ ๒ สถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่องหรือหลักสูตรเทียบโอนคัดกรองความยากจนและเสนอชื่อผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญาและกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่องหรือหลักสูตรเทียบโอนเข้าเรียนปีการศึกษา ๒๕๖๒ ที่สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกในสาขาวิชาชีพเดียวกันได้ต่อเนื่อง ตามคุณสมบัติที่กำหนด

๓.๓ ขั้นตอนที่ ๓ คัดเลือกผู้รับทุนตามกระบวนการคัดเลือก และสัมภาษณ์อย่างมีส่วนร่วมจากภาควิชาการ ภาคเอกชน และสื่อมวลชน โดย กสศ. จะแต่งตั้งคณะกรรมการค้นหาและคัดเลือกผู้รับทุน

๓.๔ ขั้นตอนที่ ๔ ประกาศผลการคัดเลือกผู้รับทุน

๓.๕ ขั้นตอนที่ ๕ ผู้รับทุนศึกษาต่อเต็มศักยภาพต่อเนื่อง

๓.๖ ขั้นตอนที่ ๖ การดูแลผู้รับทุนการศึกษา การสร้างเครือข่าย และการส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยงทางวิชาการ

๓.๗ ขั้นตอนที่ ๗ การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ

ข้อ ๔ ผู้รับทุนที่สถาบันการศึกษาจะเสนอชื่อต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๔.๑ เป็นผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือเป็นผู้ด้อยโอกาส ตามเกณฑ์ กสศ. โดยการคัดเลือกผู้รับทุนจากกลุ่มลักษณะ/ประเภทผู้ด้อยโอกาส ให้มีจำนวนไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนผู้ได้รับการคัดเลือกทั้งหมด โดยระบุลักษณะด้อยโอกาสที่สามารถพิสูจน์ได้ตามแนบท้ายประกาศ ๒

๔.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญา และกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่องหรือหลักสูตรเทียบโอนเข้าเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๒ ที่สามารถ

ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกในสาขาวิชาชีพเดียวกันได้ต่อเนื่อง โดยหลักสูตรได้รับการรับรองจากหน่วยงานต้นสังกัด ในกรณีที่หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับองค์วิชาชีพจะต้องได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพด้วย โดยมีสาขาดังต่อไปนี้

(๑) สาขาที่เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาประเทศ กล่าวคือ สาขานโยบายของรัฐบาลเพื่อผลักดันเศรษฐกิจและพัฒนาไปสู่ ประเทศไทย ๔.๐ โดยระบุอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพ ได้แก่

๑) อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ (First S-curve) อุตสาหกรรมยานยนต์ใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมกลุ่มรายได้ดีและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

๒) อุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve) หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

(๒) สาขาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (Science, Technology, Engineering, Mathematics: STEM) และเทคโนโลยีดิจิทัล

๔.๓ เป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีสะสมอยู่ในลำดับไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของสาขาที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเกียรติประวัติดีเด่นที่สถาบันการศึกษารับรอง โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ในกรณีที่มีผลงานนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยมีผลงานระดับชาติหรือระดับภาค อาจได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

๔.๔ เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีเยี่ยม ไม่มีประวัติเสื่อมเสียด้านอาชญากรรม สิ่งเสพติด อบายมุข สภาพจิตใจพร้อมที่จะศึกษาต่อจนสำเร็จ

๔.๕ เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำ มีจิตสาธารณะและมีเจตคติที่ดีต่อสายอาชีพ

ข้อ ๕ การเสนอชื่อนักศึกษา สถาบันการศึกษาตามนิยามข้อ ๑ จะต้องยื่นแบบเสนอชื่อนักศึกษาทุน สาขาละไม่เกิน ๒ คนไปยัง กสศ. ภายในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓ ตามแบบที่กำหนดท้ายประกาศนี้ โดยมีแนวทางการสรรหาและเสนอชื่อนักศึกษา ดังนี้

๕.๑ การสรรหาเพื่อเสนอชื่อผู้รับทุนจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบทุกขั้นตอน โดยยึดหลักความถูกต้อง ความเป็นธรรม และความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด โดยสถาบันการศึกษาต้องจัดประกาศตามความเหมาะสม

๕.๒ สถาบันการศึกษาคัดกรองความยากจนผ่าน Application ของ กสศ. และตรวจสอบคุณสมบัติก่อนการเสนอชื่อตามแบบฟอร์มที่กำหนด

ข้อ ๖ งบประมาณสำหรับผู้รับทุน

กสศ. จะเบิกจ่ายงบประมาณให้ผู้รับทุน และจัดให้มีคณะกรรมการค้นหาและคัดเลือกพิจารณาให้ทุนในแต่ละระดับ ประกอบด้วยรายการ ดังต่อไปนี้

รายการ	ปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่อง/ หลักสูตรเทียบโอน รับทุน ๒-๓ ปี	ปริญญาโท รับทุน ๒ ปี	ปริญญาเอก รับทุน ๓ ปี
ค่าใช้จ่ายรายเดือน	๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๑๒,๐๐๐ บาท/เดือน	๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน
ค่าธรรมเนียม การศึกษา	ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
ค่าอุปกรณ์การเรียน	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี
ค่าสนับสนุน โครงการ/วิจัย	ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๗๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
ค่าสนับสนุนวิจัยระยะ สั้นในต่างประเทศ	-	ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท/ปี	ไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท/ปี
เมื่อรับทุนจากโครงการนี้ ผู้รับทุนต้องยุติการรับทุนอื่นของภาครัฐที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน ซึ่งรวมถึงการกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)			

ข้อ ๗ ผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการแล้ว ไม่มีข้อผูกพันที่ผู้รับทุนจะต้องชดใช้ทุนที่ได้รับไป แต่ในกรณีที่ผู้รับทุนรายใดไม่สามารถเรียนจนจบการศึกษา ผู้รับทุนรายนั้นจะต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาชดใช้ทุน หากผู้รับทุนสละสิทธิ์การรับทุน หลักเสียง ละเลย ทอดทิ้งการศึกษา ยุติการศึกษา หรือเลิกศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาตามโครงการโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสถานศึกษาหรือ กสศ. ผู้รับทุนจะต้องชดใช้ทุนที่ได้รับจาก กสศ. ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายรายเดือน ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าสนับสนุนโครงการ/วิจัย ค่าสนับสนุนวิจัยระยะสั้นในต่างประเทศ ยกเว้นกรณีที่เป็เหตุสุดวิสัย หรือผู้รับทุนมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง

ข้อ ๘ เพื่อให้ผู้รับทุนได้รับการศึกษาและพัฒนาเต็มศักยภาพสายอาชีพ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย กสศ. อาจสร้างกลไกและจัดให้มีมาตรการเสริมหนุนผู้รับทุน เช่น

- ๘.๑ การติดตามความก้าวหน้าโดยคณะกรรมการกำกับทิศทางโครงการฯ
- ๘.๒ การสนับสนุนการทำงานทางวิชาการโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ อย่างต่อเนื่อง
- ๘.๓ การสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้รับทุนอย่างน้อย

ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๘.๔ การวิจัยประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานทั้งทางด้านผลลัพธ์ ผลตอบแทน (Return on Investment) ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยร่วมดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับ สถาบันวิชาการและองค์กรระหว่างประเทศที่เป็นอิสระ

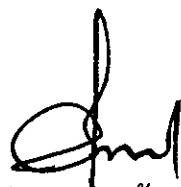
๘.๕ หลังจากผู้รับทุนสำเร็จการศึกษา จะมีกลไกการติดตามประเมินผลทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาและการประกอบอาชีพ และการประเมินผลโครงการในภาพรวม ในการนี้ผู้รับทุนต้องยินยอมในการให้ข้อมูลและร่วมกิจกรรมในข้อ ๘.๑ – ๘.๕

ข้อ ๙ ระยะเวลาดำเนินงาน เป้าหมายให้ผู้รับทุนเข้ารับการศึกษาดำเนินการเริ่มต้นในปี การศึกษา ๒๕๖๒

กำหนดเวลาในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการท้ายประกาศนี้ โดยปฏิทินอาจมีการเปลี่ยนแปลงและจำนวนทุนที่จะสนับสนุน ขึ้นอยู่กับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ กสศ. จะได้รับ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีปัญหาใดๆเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการตามประกาศนี้ กสศ. สงวนสิทธิ์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยนั้นให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๖๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(นายสุภกร บัวสาย)

ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

เอกสารแนบท้าย ๑
หลักเกณฑ์ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ของ กสศ.

๑. ข้อมูลรายได้เฉลี่ยสมาชิกครัวเรือนต่อคนต่อเดือน พิจารณารายได้เฉลี่ยต่อคน ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งจะเป็นเกณฑ์ที่สถาบันการศึกษาพิจารณาเป็นหลัก
๒. ข้อมูลประกอบการพิจารณาอื่น ๆ ประกอบด้วย สถานะครัวเรือน ๘ ด้าน ผ่าน Application ของ กสศ. ได้แก่
 - ๒.๑ ครัวเรือนที่มีภาระพึ่งพิง
 - ๒.๒ ประเภทที่อยู่อาศัย
 - ๒.๓ สภาพที่อยู่อาศัย
 - ๒.๔ ที่ดินทำการเกษตร (รวมเช่า)
 - ๒.๕ แหล่งน้ำดื่ม/น้ำใช้
 - ๒.๖ แหล่งไฟฟ้าหลัก
 - ๒.๗ ยานพาหนะในครัวเรือน
 - ๒.๘ ของใช้ในครัวเรือน

เอกสารแนบท้าย ๒

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณารับรองข้อมูลการด้อยโอกาส โครงการทุนเต็มศักยภาพสายอาชีพ

ผู้ด้อยโอกาสที่มีสิทธิขอรับทุน ได้แก่ ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน ได้รับผลกระทบในกรณีต่างๆ (ตามที่ระบุ ไว้ใน ประกาศ กสศ.) อันจะส่งผลให้ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น โดยผู้ด้อยโอกาสประเภทต่างๆ ที่ ประสงค์จะ ขอรับทุนต้องมีการรับรองข้อมูลการด้อยโอกาสของกลุ่มเป้าหมายโครงการ มีความน่าเชื่อถือ ชัดเจน สามารถอ้างอิงตรวจสอบ ได้ ให้ผู้ขอรับทุน/สถาบันการศึกษาจัดให้มีเอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณารับรอง ดังกล่าวให้สอดคล้องกับแต่ละ ลักษณะ/ประเภทของผู้รับทุนตามโครงการนี้และแนบเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าเป็นผู้ ประสบภาวะดังกล่าว อันจะส่งผลให้ ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น โดยเอกสารหลักฐานเป็นเอกสาร ต้นฉบับ ในกรณีที่เป็นเอกสารสำเนาต้องจัด ให้มีการรับรองสำเนาถูกต้อง พร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน มาพร้อมกับใบสมัคร ตามแนวทาง/ตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ลักษณะ/ประเภทผู้ด้อยโอกาส	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
๑. เด็กเร่ร่อน หมายถึง เด็กที่ไม่มีที่อยู่อาศัยพักพิงเป็นหลักแหล่งแน่นอน ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร้ทิศทาง ขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เสี่ยงต่อการประสบภัยอันตรายและเป็นปัญหาสังคม	- หลักฐานจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น
๒. เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า หมายถึง เด็กที่มารดาคลอดทิ้งไว้ในโรงพยาบาลหรือตามสถานที่ต่างๆ รวมไปถึงเด็กที่บิดามารดาปล่อยทิ้งไว้ให้มีชีวิตอยู่ลำพังหรืออยู่กับบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุจากปัญหาการหย่าร้างหรือครอบครัวแตกแยก มีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความสับสน ขาดความรัก ความอบอุ่น ตลอดถึงเด็กที่ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู อันเนื่องมาจากสาเหตุอื่น	- มรณบัตรของบิดา/มารดา - หลักฐานจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น
๓. เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ หมายถึง เด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ทางร่างกายหรือทางจิตใจ ชีวิตอยู่อย่างไม่เป็นสุข ระวัง หวาดกลัว เนื่องจากถูกทำร้ายทารุณ ถูกบีบบังคับกดดัน จากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	- หลักฐานจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น

ลักษณะ/ประเภทผู้ด้อยโอกาส	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
๔. ผู้พ้นโทษ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการปลดปล่อยจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน ได้รับการพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษจำคุก อกยโทษ และได้รับการปลดปล่อยเมื่อจำคุกครบกำหนดตามคำพิพากษาของศาล รวมทั้งผู้พ้นจากการคุมประพฤติ ผู้พ้นจากการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕	• เอกสารรับรองการพ้นโทษ • หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น
๕. เด็กที่ได้รับผลจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ หมายถึง เด็กที่ติดเชื้อเอดส์ หรือมีบิดามารดาเจ็บป่วยด้วยโรคเอดส์ เป็นเด็กที่ถูกสังคมรังเกียจ เป็นเหตุให้เด็กไม่สามารถเข้ารับการศึกษหรือบริการอื่น ๆ ร่วมกับเด็กปกติทั่วไปได้	• ใบรับรองแพทย์ • หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น
๖. ผู้ติดเชื้อ HIV ผู้ป่วยเอดส์ และครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบ • ผู้ติดเชื้อ HIV หมายถึง บุคคลที่มีกลุ่มอาการของโรคที่เกิดกับระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง ซึ่งเกิดขึ้นมาภายหลังไม่ได้เป็นมาแต่กำเนิด โดยมีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัส Human Immune Deficiency Virus • ผู้ป่วยเอดส์ หมายถึง ผู้ได้รับเชื้อเอดส์แล้ว และเมื่อร่างกายอ่อนแอ ระบบภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือไม่มีภูมิคุ้มกันของร่างกาย เกิดการติดเชื้อโรคอื่นๆได้ง่าย • ผู้ได้รับผลกระทบจากผู้ติดเชื้อ HIV และผู้ป่วยเอดส์ หมายถึง ครอบครัวของผู้ติดเชื้อ HIV และ ผู้ป่วยเอดส์	• ใบรับรองแพทย์ • หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น
๗. ผู้พิการ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภทดังนี้ • คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียงหากตรวจวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๖๐ (๖/๖๐) หรือ ๒๐ ส่วน ๒๐๐ (๒๐/๒๐๐) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง	• ใบรับรองแพทย์ • หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น

ลักษณะ/ประเภทผู้ด้อยโอกาส	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
• คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดเจนของสายตาดำรงดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๑๘ (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ (๒๐/๗๐) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้ • คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน ๙๐ เดซิเบลขึ้นไป • คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า ๙๐ เดซิเบลลงมาถึง ๒๖ เดซิเบล บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน(Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาลดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ ร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย ๒ ทักษะจาก ๑๐ ทักษะได้แก่ การสื่อสาร ความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ ๑๘ ปี บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้	

ลักษณะ/ประเภทผู้ด้อยโอกาส	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
• บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหวความบกพร่องดังกล่าว อาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกการไม่สมประกอบ มาแต่กำเนิดอุบัติเหตุและโรคติดต่อ • บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วน ที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติอัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติหรือบุคคลที่มีความบกพร่อง ในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของ การรับรู้อารมณ์หรือความคิดเช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทาง	

ลักษณะ/ประเภทผู้ด้อยโอกาส	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
พัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ ๓๐ เดือน บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน	

*ลักษณะ/ประเภทของผู้ด้อยโอกาส แหล่งข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เอกสารแนบท้าย ๓

แผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๒

กิจกรรม	ระยะเวลา
การประชาสัมพันธ์	
ประชาสัมพันธ์โครงการ	พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
สถาบันการศึกษาสรรหาและเสนอชื่อผู้รับทุน	
คัดกรองความยากจนผู้รับทุนโดยสถาบันการศึกษาที่เสนอชื่อ	๒๙ พฤศจิกายน - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
ยื่นแบบเสนอชื่อผู้รับทุนผ่านระบบออนไลน์	๒-๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
กสศ. คัดเลือกผู้รับทุน	
พิจารณาแบบเสนอชื่อผู้รับทุน	๑๔ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓
คัดเลือกผู้รับทุนโดยคณะกรรมการคัดเลือกของ กสศ.	๑ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ประกาศรายชื่อผู้รับทุน	๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ส่งเสริมผู้รับทุน	
ปฐมนิเทศผู้รับทุนที่ผ่านการคัดเลือก	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
สร้างเครือข่าย ติดตาม ประเมินผลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้รับทุน	ตลอดระยะเวลาโครงการ